Forhandlingerne.

I Forsamlingsbygningen paa Østergade i den festligt smykkede Sal, aabnede vor Formand *Astrid Stampe Feddesen* D. K.s Fællesmøde 1916.

Til Ordstyrere valgtes *Hulda Petersen* og *Petrine Jensen*, Aarhus.

Ved Navneopraabet konstateredes det at ca. 270 Tillidsmænd var mødt, ca. 70 af disse var anmeldt efter Anmeldelsesfristens Udløb, men godkendtes af Forsamlingen som stemmeberettigede. Desuden var 12 Medlemmer af Fællesstyrelsen mødt.

Til Valgstyrelsen valgtes *E. Meyland-Larsen*, Rudkøbing, *Kath. Alstrup*, Viborg, *Emma Zahle*, Næstved, og *Th. Daugaard*, København.

Formandens Beretning.

Astrid Stampe Feddersen: Ingen af os havde vist tænkt sig, da vi ifjor samledes til Fællesmøde i Odense, at vi igen i Aar skulde samles under Trykket af den forfærdelige Verdensulykke, som denne grufulde Krig er! Om to Maaneder har den varet i samfulde to Aar og fyldt Verden med Sorg, Lidelse og Elendighed, og selv i de Lande, som har været saa lykkelige at kunne holde sig neutrale, hemmet Fredens Arbejde.

Trods alt var der dog Fest over vort Fællesmøde ifjor. Vi Kvinder havde endelig naaet det, vi saa mange Aar havde kæmpet for: politisk Ligestilling med Mændene, og det kastede en egen Glans over vort Møde, at vi vidste, at det var grundlovsvedtaget, at inden Aaret var omme skulde vi Kvinder gaa til Valg som Mændenes Ligestillede, og den 5. Juni 1916 skulde den Rigsdag samles, som vi Kvinder havde været med til at vælge. Men Krigen, som hindrer frit menneskeligt Liv, selv i de neutrale Lande, lagde ogsaa sin dødbringende Haand paa Kvindernes unge Frihed. Regering og Rigsdag enedes om at udsætte Valget efter den nye Grundlov i det mindste til 1917 for ikke at udsætte Landet for de Vanskeligheder et Kampvalg, en Styrkeprøve mellem Partierne, hvor der maaske vilde falde mange uforsigtige Ytringer, kunde volde.

D. K. mente ikke, at vi Kvinder, der endnu er politisk uansvarlige og ikke har større Kendskab til de vanskelige udenrigske Forhold, end Aviserne giver, turde protestere paa anden Maade end i Kv. og Sf., og dette har vi gjort, men vi følte og føler en dyb Skuffelse over stadig at skulle se Statsskibet styret af en Rigsdag og Regering, hvor Kvinderne er aldeles uden den Indflydelse, som det er vor lovlige Ret at udøve.

Dette har naturligvis lagt sin lammende Haand paa D. K.s politiske Virksomhed, men lidt har vi dog faaet udrettet. Blandt de mange Udvalg, som nedsattes ved vort første Fællesstyrelsesmøde efter Odensemødet, nedsattes ogsaa et Udvalg til at virke for, at de *kvindelige Synsmaader blev repræsenterede paa Rigsdagen.* Udvalget holdt Møde med indbudte Repræsentanter for de forskellige politiske Partier, som alle efter Indbydelse havde sendt en Repræsentant paa nær Socialdemokraterne. Man forelagde dem D. K.s Odenseprogram og bad dem virke for, at deres Partier stillede sig velvillig overfor de forskellige Punkter deri, hvilket de lovede. Derefter sendte D. K. sit Program til Formændene for de politiske Organisationer med samme Anmodning. Og vi har haft den store Tilfredsstillelse, at de tre Partier i deres Arbejdsprogrammer har optaget fra vort Program Kravet om Kvinders retslige Ligestilling med Mænd. Et enkelt Parti (Venstre) har desuden lovet at ville støtte Kvinders Stræben efter at uddanne sig til deres særlige Gerning i Hjemmet; det konservative Folkeparti har udtalt at ville støtte Kvindernes Stræben efter at udvikle og dygtiggøre sig til den frie, selvstændige Samfundsborgers Arbejde og Ansvar. Det radikale Parti har særlig fremhævet Kvinders lige Adgang med Mænd til at beklæde Embeder.

Det socialdemokratiske Parti har ikke udtalt sig om Kvinderne paa sit Program, men af deres Repræsentanters Udtalelser paa Rigsdagen fremgaar det, at dette Parti ikke stiller sig mindre velvillig overfor Gennemførelsen af Kvinders fulde Ligestilling med Mænd end de andre Partier.

Dansk Kvindesamfund har ogsaa rettet Anmodning til Formændene for de politiske Partier om ved de kommende Valg at stille kvindelige Kandidater op.

Det samme Udvalg havde ogsaa forberedt sig paa, at D. K. ved det ventede Rigsdagsvalg skulde *adspørge Kandidaterne, om de vilde virke* for flere forskellige Ting, som særlig vedrørte Kvinderne, saasom Kvinders Adgang til Embeder, lige Løn for lige Arbejde, Hustruens Retsstilling og Raadigheden over Børnene o. s. v., o. s. v. Men da Valget ikke blev til noget, faldt dette bort.

Der er af Afholdsorganisationerne blevet rettet Anmodning til D. K. om at adspørge ved Valgene, om Kandidaten vil virke for Spiritusforbud, ligesom Foreningen „Svalen" har anmodet os om at adspørge, om Kandidaten vil virke for Dyreværn, idet man har gjort gældende, at det var Sager, der laa Kvinderne saa nær. Det gør de ogsaa, lige saa vel som Fredssagen, men D. K. har maattet svare til disse som til tidligere Anmodninger, at vi kun virker for Sager, der kommer ind under *Kvindesagen* — Kvindens Ligestilling med Manden — og ikke kan optage andre Sager paa vort Arbejdsprogram, *dels* fordi vi har fuldt op af Arbejde og ikke kan overkomme mere, *dels* fordi det vilde virke *splittende*, om vi optog disse Sager, om hvilke der er delte Meninger imellem D. K.s Medlemmer. Vi knyttes alle sammen af vort ene store Maal: „Lige Ret for Mand og Kvinde", alle politiske Partier, Forbudstilhængere og Modstandere, forsvarsnihilistiske Fredsvenner og forsvarsvenlige Fredsvenner, alle kan vi arbejde sammen, naar vi holder vort store Formaal rent og klart og kun arbejder for det.

Har vi end — paa Grund af Forholdene — ikke kunnet arbejde direkte politisk, saa har vi samlet vore Kræfter paa det indirekte, politiske Arbejde, nemlig paa at oplyse Kvinderne rundt om i Kredsene om det Samfund, hvis Styrelse de nu er kaldede til at faa Indflydelse paa. D. K. har særlig sat sine Kræfter ind paa at faa *oprettet Kursus i Samfundslære.* I Efterhøst blev der nedsat et Udvalg, som Skolebestyrer Iversen, Lyngby, blev Medlem af. Han har i flere Aar ledet et Kursus i Samfundslære i Lyngby, som har givet saa udmærkede Resultater, og i Samraad med ham sendte Udvalget i Efterhøst alle Kredsene *en Plan for slige Kursus*, og han har tillige udarbejdet *en Ledetraad i Samfundslære* indeholdende en Gennemgang af Grundloven indtil Par. 40, og en Fortsættelse af